

Dlouhodobý nehmotný majetek a dlouhodobý hmotný majetek

Český účetní standard č. 710 byl uveřejněn ve Finančním zpravodaji č. 6/2012. Změny: FZ č. 1/2014, 5/2014 a 7/2015.

Standard upravuje:

- obecná pravidla k postupům účtování o dlouhodobém nehmotném a dlouhodobém hmotném majetku
- oceňování
- postup účtování o dlouhodobém nehmotném majetku
- postup účtování o dlouhodobém hmotném majetku
- obsah vnitřního předpisu.

Obecná pravidla k postupům účtování o dlouhodobém nehmotném a dlouhodobém hmotném majetku bod 3. ČÚS č. 710

O pořízení dlouhodobého majetku účtuje účetní jednotka zejména v souvislosti s jeho:

- svěřením do správy
- bezúplatným převodem nebo přechodem
- koupí
- darováním
- případně s vytvořením vlastní činností.

O vyřazení dlouhodobého majetku včetně nedokončeného účtuje účetní jednotka zejména v souvislosti s jeho:

- bezúplatným převodem nebo přechodem
- prodejem
- fyzickou likvidací
- vkladem do obchodní společnosti nebo družstva
- mankem nebo škodou
- nebo neuskutečněným zařazením do užívání („zmařená investice“)

O nákladech souvisejících s pořízením dlouhodobého majetku podle § 55 vyhlášky 410/2009 Sb., účtuje ÚJ tak, že náklad související s pořízením přiřadí vždy k příslušnému pořizovanému dlouhodobému majetku.

V případě, že náklad související se týká pořízení více položek, účtuje ÚJ o tomto nákladu:

- podle podílů zjištěného ocenění jednotlivého pořizovaného dlouhodobého majetku na součtu celkového ocenění pořizovaného majetku
- nebo jiným průkazným způsobem.

V případě použití jiného průkazného způsobu účetní jednotka vloží komentář o použité metodě do Přílohy. Zřejmě i v případě kontroly bude muset obhájit průkaznost použitého způsobu.

V případě, že účetní jednotka zjistí existenci dlouhodobého majetku, který byl již v minulosti předmětem jejího účtování prostřednictvím rozvahových účtů, a tato účetní jednotka účtovala o jeho **vyřazení**, posoudí, zda v období mezi jeho vyřazením a zjištěním jeho existence došlo ke **změně vlastnického nebo obdobného práva** k tomuto dlouhodobému majetku.

- a) V případě, že k této změně nedošlo, jedná se o chybu. Účetní jednotka zaúčtuje opravu podle ČÚS č. 709, a to jak na příslušné účty majetku, tak syntetické účty oprávek k tomuto majetku. Vzhledem ke zkreslení výsledku hospodaření minulých let zváží použití syntetického účtu 408 – Opravy minulých období, a to v souladu s významností podle § 26 odst. 2 písm. d) vyhlášky č. 410/2009 Sb. Současně zaktualizuje odpisový plán.
- b) V případě, že k této změně došlo, účtuje účetní jednotka o této skutečnosti zápisem na stranu MD příslušného majetkového účtu a na straně DAL účtu 401 – Jmění účetní jednotky.

Standard stanovuje pořadí účetních zápisů v případě vyřazení dlouhodobého nehmotného majetku a dlouhodobého hmotného majetku. Nestanoví-li Český účetní standard č. 709 - Vlastní zdroje jinak (bod 3.4.1.) provádí účetní jednotka k okamžiku vyřazení účetní zápisy v tomto pořadí:

1. o zrušení opravné položky podle bodu 4.2. Českého účetního standardu č. 706 - Opravné položky a vyřazení pohledávek, a to v případě, že je k vyřazovanému dlouhodobému nehmotnému majetku nebo dlouhodobému hmotnému majetku opravná položka vytvořena (MD 15x nebo 16x, DAL 556)
2. o zůstatkové ceně při vyřazení, kterou se rozumí rozdíl mezi oceněním dlouhodobého nehmotného nebo dlouhodobého hmotného majetku a výší případných oprávek k tomuto majetku k okamžiku vyřazení (MD 5xx, DAL 07x, 08x) a
3. o samotném vyřazení tohoto majetku.

O všech zápisech účtuje účetní jednotka ke stejnému okamžiku.

Oceňování bod 4. ČÚS č. 710

- Dlouhodobý nehmotný a dlouhodobý hmotný majetek se oceňuje v souladu s § 24 až § 27 zákona a § 55 vyhlášky.
- Přechodné snížení hodnoty dlouhodobého majetku se vyjadřuje opravnými položkami, postup účtování o opravných položkách k dlouhodobému nehmotnému a dlouhodobému hmotnému majetku stanoví Český účetní standard č. 706 - Opravné položky a vyřazení pohledávek.
- Trvalé snížení hodnoty dlouhodobého majetku se vyjadřuje odpisy, postup účtování o odpisech dlouhodobého majetku stanoví Český účetní standard č. 708 - Odpisování dlouhodobého majetku.
- Po okamžiku uvedení dlouhodobého nehmotného majetku nebo dlouhodobého hmotného majetku do užívání nemůže účetní jednotka již účtovat o změně výše ocenění tohoto majetku, nestanoví-li zákon, vyhláška nebo Český účetní standard jinak.
- V případě ocenění dlouhodobého nehmotného nebo dlouhodobého hmotného majetku uvedeného do užívání, kdy součástí ocenění k okamžiku jeho uvedení do užívání byly též skutečnosti účtované na dohadných účtech, a nejedná se o opravu chyby, účetní jednotka neupravuje ocenění tohoto majetku o rozdíly vzniklé po okamžiku uvedení tohoto majetku do užívání z důvodu pominutí skutečností

odůvodňujících účtování na těchto dohadných účtech. O takto vzniklém rozdílu účetní jednotka účtuje na stranu MD účtu 389 - Dohadné účty pasivní se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného závazkového syntetického účtu a na příslušnou stranu účtu:

551 - Odpisy v případě dlouhodobého majetku odpisovaného, nebo

549 - Ostatní náklady z činnosti v případě dlouhodobého majetku neodpisovaného.

Příklad:

Účetní jednotka koupila tiskárnu. Tiskárna byla účetní jednotce dodána a byla zařazena do užívání. Faktura do doby zařazení do užívání nebyla doručena. ÚJ vychází z objednávky a zařadí ji v ceně uvedené v objednávce 80 tis. V následujícím měsíci po zařazení byla dodána faktura znějící na Kč 78 tis.

Převzetí tiskárny – dodací list (není na něm uvedena pořizovací cena)

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
042	xxxx							80 000	
389	xxxx								80 000

Zařazení tiskárny do užívání

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
042	xxxx								80 000
022	xxxx							80 000	

Dodání faktury po datu uvedení do užívání a zrušení dohadného účtu

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
321	xxxx								78 000
389	xxxx							80 000	
551	xxxx								2 000

V případě **chybného stanovení** nebo **záměrného zkreslení** výše dohadného účtu nastane jiná situace. V takovémto případě účetní jednotka postupuje jako s opravou chyby:

- opraví výši ocenění dlouhodobého majetku
- přepočítá výši odpisů za období od zařazení majetku do užívání do doby opravy chyby
- posoudí významnost dopadu do výsledku hospodaření za minulé účetní období a případné proučtování na účtu 408 – Opravy minulých období.

Postupy účtování o dlouhodobém hmotném majetku bod 6. ČÚS č. 710

Účtování dlouhodobého majetku v souvislosti se svěřením majetku do správy, bezúplatným převodem nebo přechodem, včetně jeho darování upravuje ČÚS č. 709. Příklady účtování byly uveřejněny v metodickém materiálu č. 4/2016.

A. Pořízení dlouhodobého hmotného majetku (Tato část se **nevztahuje na drobný** dlouhodobý hmotný majetek.)

1. Náklady související s pořízením majetku

Účetní jednotka účtuje o pořízení dlouhodobého hmotného majetku k tomuto okamžiku, jakož i o nákladech souvisejících s pořízením tohoto majetku k okamžiku jejich vzniku na stranu MÁ DÁTI účtu 042 - Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové třídy 3, účtové skupiny 45, nebo účtu 261 – Pokladna. Týká se také pořízení pozemků.

Výjimkou je pořízení dlouhodobého hmotného majetku z titulů bezúplatného pořízení dlouhodobého hmotného majetku podle Českého účetního standardu č. 709 - Vlastní zdroje. V těchto případech se na stranu DAL účtuje na účtu 401, popřípadě na účtu oprávek u majetku odpisovaného.

Majetek vytvořený vlastní činností se účtuje na stranu Dal na účtu 506 – aktivace dlouhodobého hmotného majetku (042/506).

Vymezení nákladů souvisejících s pořízením dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku je uvedeno ve vyhlášce č. 410/2009 Sb., § 55.

Příklad:

Obec staví dodavatelsky budovu. Faktura za stavbu činí 10 mil. Kč. Náklady související s pořízením (např. předprojektové přípravné práce, správní poplatky, poplatky za dočasné nebo trvalé odnětí zemědělské půdy a jiné) jsou ve výši 200 tis.

Faktura za stavební práce 10 mil. Kč

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
042	xxxx							10 000 000	
321	xxxx								10 000 000

Předpisy úhrad nákladů souvisejících s pořízením

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
042	xxxx							200 000	
321	xxxx								200 000

V okamžiku uvedení budovy do stavu způsobilého k užívání se pořizovaná věc stává dlouhodobým hmotným majetkem. Účetní jednotka účtuje o ocenění tohoto majetku na stranu MÁ DÁTI příslušného syntetického účtu účtové skupiny 02 nebo 03 se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 042 - Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek.

Uvedení do stavu způsobilého k užívání (vyhláška č. 410/2009 Sb., § 14, odst. 12.). Zejména je to dokončení věci a splnění technických funkcí a povinností stanovených jinými právními předpisy pro užívání.

Budova je uvedena do stavu způsobilého k užívání a předávacím protokolem obec účtuje o zařazení majetku do užívání

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
021	xxxx							10 200 000	
042	xxxx								10 200 000

2. Poskytnutí zálohy na pořízení dlouhodobého hmotného majetku

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
052	xxxx							xxxx	
231	xxxx	xxxx	6xxx						xxxx

3. Aktivace dlouhodobého hmotného majetku

O aktivaci dlouhodobého hmotného majetku účetní jednotka účtuje na stranu MÁ DÁTI účtu 042 - Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 506 - Aktivace dlouhodobého majetku.

Příklad:

Obec buduje v letech 2015 a 2016 autobusové zastávky dodavatelsky a současně ve vlastní režii. V roce **2015** činí náklady (např. materiálové, mzdové apod.) na účtech třídy 5xx 100 000.

V roce 2015 účtuje obec o aktivaci majetku, nejpozději však 31. 12. 2015

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
042	xxxx							100 000	
506	xxxx								100 000

V roce **2016** byly uskutečněny další práce na výstavbě zastávek ve vlastní režii a náklady na účtech třídy 5 činily 50 000. V témže roce byly zastávky uvedeny do stavu způsobilého k užívání a předávacím protokolem obec účtuje o zařazení majetku do užívání.

Aktivace majetku k datu uvedení majetku do stavu způsobilého k užívání

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
042	xxxx							50 000	
506	xxxx								50 000

Zařazení majetku (celková hodnota skládající se z faktur dodavatelů, nákladů souvisejících a hodnota aktivace majetku z účtu 506)

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
021	xxxx							xxxx	
042	xxxx								xxxx

V případě dlouhodobého nehmotného a dlouhodobého hmotného majetku vytvořeného vlastní činností účtuje účetní jednotka o aktivaci tohoto majetku vždy nejpozději k rozvahovému dni (ČÚS č. 710, bod 3.3.); o nákladech z titulu pořízení dlouhodobého majetku ve vlastní režii, které v souvislosti s tímto dlouhodobým majetkem vzniknou od tohoto okamžiku aktivace do okamžiku uvedení tohoto majetku do stavu způsobilého k užívání, účtuje účetní jednotka stejným způsobem.

4. Inventarizační rozdíl

V případě, že účetní jednotka zjistí existenci dlouhodobého hmotného majetku, o kterém dosud neúčtovala, například na základě inventarizace, účtuje o něm na stranu MÁ DÁTI příslušného syntetického účtu účtové skupiny 02 nebo 03 se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 401 - Jmění účetní jednotky.

Příklad:

Při inventarizaci majetku obce zjistila inventarizační komise, že obec má ve vlastnictví určitý pozemek, ale neúčtuje o něm.

Na základě provedené inventury účtuje obec o zjištěném pozemku

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
031	xxxx							xxxx	
401	xxxx								xxxx

B. Technické zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku (Použije se i v případě technického zhodnocení drobného dlouhodobého majetku.)

K 1. 1. 2016 byly zrušeny uspořádací účty technického zhodnocení dlouhodobého majetku 044 a 045.

Definice technického zhodnocení je uvedena v § 55, odst. 4 vyhlášky č. 410/2009 Sb.:

Technickým zhodnocením se rozumí zásahy do dlouhodobého nehmotného majetku nebo dlouhodobého hmotného majetku uvedeného do užívání, které mají za následek změnu jeho účelu nebo technických parametrů, nebo rozšíření vybavenosti nebo použitelnosti majetku, včetně nástaveb, přístaveb a stavebních úprav, pokud vynaložené náklady dosáhnou ocenění stanoveného pro vykazování jednotlivého dlouhodobého majetku podle § 11 odst. 2 nebo § 14 odst. 9 vyhlášky č. 410/2009 Sb. **Náklady vynaloženými na technické zhodnocení se rozumí souhrn nákladů na dokončený zásah do jednotlivého dlouhodobého majetku.**

§14, odst. 9 vyhlášky č. 410/2009 Sb.

Aby se technické zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku považovalo za dlouhodobý majetek, jeho ocenění musí převyšovat částku 40 000.

- v úvahu se bere každá jednotlivá akce TZ samostatně a posuzuje se, zda tento zásah má charakter technického zhodnocení,
- během roku se vzájemně nesčítají zásahy do jednotlivého majetku a nečeká se, zda dosáhnou hodnoty výše jak 40 tis.,
- nerozhoduje, zda se technické zhodnocení provádí v jednom roce nebo přechází i do více let,
- zařazuje se hned po dokončení,
- ocenění dlouhodobého majetku se zvyšuje o technické zhodnocení, k jehož účtování a odpisování je oprávněna účetní jednotka

Příklad č. 1:

Účetní jednotka provádí zásah do majetku (budovy), který má charakter technického zhodnocení, např. stavební práce. Hodnota převyšuje částku 40 000, např. 200 000. (bod 6.2.2. ČÚS č. 710)

Předpis faktur

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
042	xxxx							200 000	
321	xxxx								200 000

Úhrada závazku

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
321	xxxx							200 000	
231	xxxx	xxxx	6121						200 000

Po dokončení zásahu zařazení do majetku

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
021	xxxx							200 000	
042	xxxx								200 000

Příklad č. 2:

Účetní jednotka provádí zásah do majetku (rekonstrukce šaten), který má charakter technického zhodnocení. Předpokládá se, že celková hodnota TZ bude vyšší než částka 40 000 (bod 6.2.1. ČÚS č. 710). Nakonec částka za TZ činila jen 35 000 a nebyl předpoklad, že se hodnoty nad 40 000 dosáhne. (bod 6.2.4. ČÚS č. 710)

Předpis faktur

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
042	xxxx							35 000	
321	xxxx								35 000

Úhrada závazku

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
321	xxxx							35 000	
231	xxxx	xxxx	xxxx						35 000

Po dokončení zásahu, zaúčtuje hodnotu do nákladů

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
549	xxxx							35 000	
042	xxxx								35 000

Poznámka:

- Místo účtu 549 lze použít i účet 518. Vyhláška č. 410/2009 Sb. u žádného z těchto účtů přesně nedefinuje náplň účtů.
- Pokud je akce uskutečněna ve stejném roce, vystaví účetní jednotka vnitřní účetní doklad a opraví i použitou rozpočtovou skladbu k účtu 231.

Příklad č. 3:

Účetní jednotka provádí zásah do majetku, který má charakter technického zhodnocení. Předpokládá se, že celková hodnota nebude vyšší než 40 000. (bod 6.2.3. ČÚS č. 710)

Předpis faktur

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
549	xxxx							35 000	
321	xxxx								35 000

Úhrada závazku

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
321	xxxx							35 000	
231	xxxx	xxxx	5137						35 000

Příklad č. 4:

Účetní jednotka provádí zásah do majetku, který má charakter technického zhodnocení. Ukončení akce se plánuje na příští rok. Předpokládá se, že celková hodnota nebude vyšší než 40 000.

K 31. 12. zjistí účetní jednotka, že je předpoklad, že v příštím roce bude hodnota TZ vyšší než 40 000.

(bod 6.2.5. ČÚS č. 710)

Předpis faktur

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
549	xxxx							35 000	
321	xxxx								35 000

Úhrada závazku

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
321	xxxx							35 000	
231	xxxx	xxxx	5137						35 000

K 31. 12. proúčtuje aktualizaci

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
042	xxxx							35 000	
549	xxxx								35 000

Přeúčtuje položky rozpočtové skladby

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
231	xxxx	xxxx	5137					35 000	
231	xxxx	xxxx	612x						35 000

V novém roce**Předpis poslední faktury za TZ v novém roce**

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
042	xxxx							10 000	
321	xxxx								10 000

Úhrada závazku

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
321	xxxx							10 000	
231	xxxx	xxxx	612x						10 000

Zařazení majetku

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
02x	xxxx							45 000	
042	xxxx								45 000

C. Vyřazení dlouhodobého hmotného majetku (Tato část se nevztahuje na drobný dlouhodobý hmotný majetek.)**1. Samotné vyřazení dlouhodobého hmotného majetku**

O samotném vyřazení dlouhodobého hmotného majetku účetní jednotka účtuje na stranu MÁ DÁTI příslušného syntetického účtu účtové skupiny 08 se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové skupiny 02, 03, 042.

Příklad:

Obec vyřazuje odepsaný automobil. Pořizovací cena byla 250 000.

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
082	xxxx							250 000	
022	xxxx								250 000

2. Vyřazení dlouhodobého hmotného majetku z titulu bezúplatného převodu nebo přechodu ve prospěch subjektu, který není vybranou účetní jednotkou.

Účetní jednotka účtuje při vyřazení dlouhodobého hmotného majetku z titulu bezúplatného převodu nebo přechodu, s výjimkou výpůjčky, ve prospěch subjektu, který není vybranou účetní jednotkou, k tomuto okamžiku o jeho zůstatkové ceně při vyřazení na stranu MÁ DÁTI účtu 543 - Dary se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové skupiny 03, 08 nebo účtu 042 - Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek.

Příklad:

Obec má v majetku přístroj v pořizovací ceně 100 000, oprávky jsou vytvořeny ve výši 85 000. Tento majetek daruje obec neziskové organizaci. Zůstatková cena 15 000.

Obec v zůstatkové ceně 15 000 dooprávkuje a vyřadí DHM ve výši 100 000

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
543	xxxx							15 000	
082	xxxx								15 000
082	xxxx							100 000	
022	xxxx								100 000

3. Vyřazení dlouhodobého hmotného majetku z titulu bezúplatného převodu nebo přechodu ve prospěch subjektu, který je vybranou účetní jednotkou.

Vybraná účetní jednotka účtuje při vyřazení dlouhodobého hmotného majetku z titulu bezúplatného převodu nebo přechodu, ve prospěch subjektu, který je vybranou účetní jednotkou podle ČÚS č. 709, bod 4.1.2. a 4.1.4.

Příklad:

Obec má v majetku přístroj v pořizovací ceně 100 000, oprávky jsou vytvořeny ve výši 85 000. Tento majetek daruje obec druhé obci.

Obec vyřadí DHM a odúčtuje zůstatky účtů

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
401	xxxx							15 000	
082	xxxx							85 000	
022	xxxx								100 000

4. Vyřazení dlouhodobého hmotného majetku z titulu jeho zlikvidování

Účetní jednotka účtuje při vyřazení dlouhodobého hmotného majetku z titulu jeho zlikvidování o jeho zůstatkové ceně při vyřazení k tomuto okamžiku na stranu MÁ DÁTI účtu 551 - Odpisy dlouhodobého majetku se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové skupiny 08.

Příklad:

Obec vlastní DHM, který je zaúčtován na účtu 022 v pořizovací ceně 80 000. Oprávky činí 79 000. Majetek je nefunkční, obec jej zlikviduje. Zůstatková cena 1 000.

Obec ve výši zůstatkové ceny 1 000 dooprávkuje a vyřadí DHM ve výši 80 000

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
551	xxxx							1 000	
082	xxxx								1 000
082	xxxx							80 000	
022	xxxx								80 000

5. Vyřazení dlouhodobého hmotného majetku z titulu manka, škody

Účetní jednotka účtuje při vyřazení dlouhodobého hmotného majetku z titulu manka, škody nebo jiné obdobné skutečnosti včetně vyřazení z důvodu neuskutečnění zařazení do užívání k tomuto okamžiku o jeho zůstatkové ceně při vyřazení na stranu MÁ DÁTI účtu

547 - Manka a škody se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu účtové skupiny 03, 08 nebo účtu 042 - Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek.

Příklad:

Obec má ve vlastnictví automobil v pořizovací hodnotě 300 000. Po havárii je automobil neopravitelný. Oprávky činí 100 000. Zůstatková cena 200 000.

Obec v zůstatkové ceně 200 000 dooprávkuje a vyřadí automobil v hodnotě 300 000

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
547	xxxx							200 000	
082	xxxx								200 000
082	xxxx							300 000	
022	xxxx								300 000

6. Neuskutečněné zařazení do užívání

Příklad:

Obec měla v záměru pořídit investici. Za projektové práce vynaložila 250 000 a jsou zaúčtovány na účtu 042. Po čase obec rozhodla, že investici nepořídí.

Vyřazení dlouhodobého majetku

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
547								250 000	
042									250 000

7. Vyřazení dlouhodobého hmotného majetku, který byl určen k prodeji podle § 64 vyhlášky, z titulu jeho prodeje

Účetní jednotka účtuje při vyřazení dlouhodobého hmotného majetku, který byl určen k prodeji podle § 64 vyhlášky, z titulu jeho prodeje k tomuto okamžiku o jeho zůstatkové ceně při vyřazení na stranu MÁ DÁTI účtu 553 - Prodaný dlouhodobý hmotný majetek nebo účtu 554 - Prodané pozemky se souvztažným zápisem na stranu DAL příslušného syntetického účtu 036 – Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji.

Příklad 1.:

Obec rozhodla prodat pozemek a stavbu. Obojí ocenila reálnou hodnotou a to pozemek na 500 000 a stavbu na 1 000 000. O zrušení opravek obec účtovala dřív, současně s přeceněním reálnou hodnotou. Prodejní cena je ve výši ocenění reálnou hodnotou.

Stavy na účtech po zrušení opravek:

036	1 000 000	MD (stavba, doporučujeme přidělit AÚ pro konkrétní stavbu)
036	500 000	MD (pozemek, doporučujeme přidělit AÚ pro konkr. pozemek)
407	500 000	DAL
081	0	

Zůstatková cena se rovná v tomto případě ocenění reálnou hodnotou.

V okamžiku doručení návrhu na zápis katastrálnímu úřadu vyřadí majetek v zůstatkové ceně

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
553	xxxx							1 000 000	
036	xxx1								1 000 000
554	xxxx							500 000	
036	xxx2								500 000

Výnosy z přecenění reálnou hodnotou

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
407	xxxx							500 000	
664	xxxx								500 000

Předpis pohledávky z prodeje majetku – stavba – uzavření smlouvy

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
311	xxxx							1 000 000	
646	xxxx								1 000 000

Předpis pohledávky z prodeje majetku – pozemek – uzavření smlouvy

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
311	xxxx							500 000	
647	xxxx								500 000

Příklad 2.:

Obec rozhodla prodat budovu, pořizovací cena je 5 000 000. Investice byla pořízena z 50% (2 500 000) z dotace ze SR. Budova podle odpisového plánu se odepisuje 100 let. K datu ocenění reálnou hodnotou je celková doba odpisování 10 let. Znalec ocenil budovu na 5 200 000. Rozdíl z ocenění reálnou hodnotou (účet 407) je 700 000 (500 000 + 200 000). Kupní smlouva zní na 5 500 000.

Stavy na účtech:

021 xxxx	5 000 000	MD
081 xxxx	500 000	DAL
403 xxxx	2 250 000	DAL

Rozhodnutí o prodeji a účtování o reálné hodnotě a zrušení oprávek

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
407	xxxx								700 000
081	xxxx							500 000	
021	xxxx							200 000	

Přeúčtování budovy na účet 036

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
021	xxxx								5 200 000
036	xxxx							5 200 000	

Předpis pohledávky – uzavření smlouvy

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
311	xxxx							5 500 000	
646	xxxx								5 500 000

Časové rozlišení transferu

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
403	xxxx							2 250 000	
672	xxxx								2 250 000

Den doručení návrhu na zápis katastrálnímu úřadu

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
553	xxxx							5 200 000	
036	xxxx								5 200 000

Zrušení rozdílu z přecenění k okamžiku prodeje

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
407	xxxx							700 000	
664	xxxx								700 000

Inkaso pohledávky

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
231	xxxx	xxxx	xxxx					5 500 000	
311	xxxx								5 500 000

8. Vyřazení dlouhodobého hmotného majetku odpisovaného, u kterého nebylo postupováno podle § 64 vyhlášky, z titulu jeho prodejePříklad:

Obec prodává osobní automobil. **Nebylo** provedeno ocenění reálnou hodnotou. Pořizovací cena je 300 000, opravy činí 200 000.

Obec v zůstatkové ceně 100 000 dooprávkuje a vyřadí automobil v hodnotě 300 000

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
553	xxxx							100 000	
082	xxxx								100 000
022	xxxx								300 000
082	xxxx							300 000	

9. Účetní jednotka účtuje při vyřazení kulturního předmětu, u kterého **nebylo** postupováno podle § 64 vyhlášky, z titulu jeho prodeje k tomuto okamžiku o jeho zůstatkové ceně při vyřazení na stranu MÁ DÁTI účtu 553 - Prodaný dlouhodobý hmotný majetek se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 032 - Kulturní předměty.

Vyřazení majetku

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
553	xxxx							xxxx	
032	xxxx								xxxx

10. Vyřazení pozemku, u kterého nebylo postupováno podle § 64 vyhlášky, z titulu jeho prodeje**Příklad:**

Obec prodává pozemek. **Nebylo** provedeno ocenění reálnou hodnotou. Pořizovací cena je 10 000.

Vyřazení pozemku z titulu prodeje

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
554	xxxx							10 000	
031	xxxx								10 000

11. Vyřazení stavby nebo její části v důsledku nové výstavby (bod 6.1.6.)**Příklad:**

Obec bourá starou hospodářskou budovu a na jejím místě vybuduje novou. Pořizovací cena bourané budovy je 1 000 000, oprávky činí 950 000. Zůstatková cena 50 000. Z demolice se získal použitý materiál, oceněn reprodukční pořizovací cenou na 10 000.

Dooprávkování ve výši zůstatkové ceny a vyřazení staré budovy (§ 55 odst. 1 písm. i vyhlášky – náklady související s pořízením)

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
042	xxxx							50 000	
081	xxxx								50 000
081								1 000 000	
021									1 000 000

Získaný materiál z demolice (bod 6.1.7.)

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
501 nebo 111 podle způsobu účtování zásob								10 000	
042	xxxx								10 000

D. Drobný dlouhodobý hmotný majetek.**1. Úplatné pořízení drobného dlouhodobého hmotného majetku**Příklad:

Obec pořídila na fakturu tiskárnu, včetně nákladů souvisejících, v hodnotě 12 000

Úplatné pořízení

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
028	xxxx							12 000	
088	xxxx								12 000

Náklady z drobného dlouhodobého majetku

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
558	xxxx							12 000	
321	xxxx								12 000

Nepoužije se pro majetek uvedený v § 49 písm. a) a b) vyhlášky – účty **901 a 902** - jiný drobný dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek, který nesplňuje pouze podmínku dolní hranice pro vykazování v účtech 018 a 028. Účtuje se o něm zejména prostřednictvím účtu 501 - Spotřeba materiálu nebo 518 - Ostatní služby.

2. Vytvoření drobného dlouhodobého hmotného majetku vlastní činnostíPříklad:

Obec pořídila vlastní činností drobný dlouhodobý hmotný majetek v hodnotě 20 000.

Vytvoření drobného dlouhodobého hmotného majetku vlastní činností

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
028								20 000	
088									20 000

Náklady z drobného dlouhodobého majetku

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
558								20 000	
506									20 000

3. Bezúplatný převod nebo přechod drobného dlouhodobého hmotného majetkuPříklad:

Obec převádí na svou příspěvkovou organizaci bezúplatně počítač v pořizovací hodnotě 30 000.

PO zaúčtuje nabytí majetku

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
028	xxxx							30 000	
088	xxxx								30 000

Obec zaúčtuje vyřazení majetku

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
088	xxxx							30 000	
028	xxxx								30 000

Příklad:

Nabytí drobného dlouhodobého hmotného majetku od subjektu, který není vybranou účetní jednotkou

Obec dostala od subjektu, který není vybranou účetní jednotkou drobný dlouhodobý hmotný majetek v hodnotě 25 000

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
028	xxxx							25 000	
088	xxxx								25 000
558	xxxx							25 000	
649	xxxx								25 000

Příklad:

Nabytí drobného dlouhodobého hmotného majetku od subjektu, který je vybranou účetní jednotkou

Obec dostala darem od druhé obce drobný dlouhodobý hmotný majetek v hodnotě 25 000.

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
028	xxxx							25 000	
088	xxxx								25 000

4. Inventarizační rozdíl

V případě, že účetní jednotka zjistí existenci drobného dlouhodobého hmotného majetku, o kterém dosud neúčtovala, například na základě inventarizace, účtuje o něm na stranu MÁ DÁTI účtu 028 - Drobný dlouhodobý hmotný majetek se souvztažným zápisem na stranu DAL účtu 088 - Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku.

Na základě provedené inventury účtuje obec o zjištěném majetku

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
028	xxxx							xxxx	
088	xxxx								xxxx

5. Vyřazení drobného dlouhodobého hmotného majetku, u kterého nebylo provedeno ocenění reálnou hodnotou (§ 64 vyhlášky)

Obec vyřazuje drobný dlouhodobý hmotný majetek, pořizovací cena 30 000

SÚ	AU	§	POL	ZJ	Nástroj	Zdroj	ÚZ	MD	DAL
088	xxxx							30 000	
028	xxxx								30 000

Postupy účtování o dlouhodobém nehmotném majetku bod 5. ČÚS č. 710

V případě účtování o dlouhodobém nehmotném majetku použijí účetní jednotky adekvátní postupy účtování jako u dlouhodobého hmotného majetku s tím, že použijí odpovídající účty k dlouhodobému nehmotnému majetku (01x – Dlouhodobý nehmotný majetek, 035 – Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji, 041 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek, 051 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek, 07x – Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku, 552 – Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek, 645 – Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku).

Vnitřní předpis bod 7. ČÚS č. 710

Účetní jednotka má povinnost podle bodu 7. ČÚS č. 710 stanovit vnitřní předpis.

- způsob zajištění účetních záznamů pro potřeby ocenění dlouhodobého hmotného a dlouhodobého nehmotného majetku
- způsob zahrnování či nezahrnování úroků z úvěrů a půjček přijatých na pořízení dlouhodobého majetku do nákladů souvisejících s pořízením jednotlivých druhů dlouhodobých majetků jako součásti ocenění majetku
- způsob vyčíslení nepřímých nákladů, které v souladu se zákonem a vyhláškou účetní jednotka zahrnuje, případně které nezahrnuje do ocenění vlastními náklady dlouhodobého majetku pořizovaného ve vlastní režii účetní jednotky
- způsob zahrnování či nezahrnování výdajů souvisejících se zajištěním financování a administrací přijatých transferů podle Českého účetního standardu č. 703 - Transferů a žádostí o poskytnutí těchto transferů určených na financování pořízení dlouhodobého majetku a jiných obdobných činností jako součásti nákladů souvisejících s pořízením tohoto dlouhodobého majetku
- způsob stanovení okamžiku uskutečnění účetního případu a stanovení skutečností souvisejících s oceněním majetku určeného k prodeji reálnou hodnotou podle § 64 vyhlášky, zejména způsobu zajištění účetních záznamů a určení odpovědných osob.